

Apel ZPP w sprawie podwyżek wynagrodzeń osób sprawujących funkcje publiczne

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców uważa, że podwyższenie wynagrodzeń osób sprawujących funkcje publiczne służy interesowi publicznemu. Nierównowaga między otrzymywanym wynagrodzeniem a skalą odpowiedzialności jest widoczna szczególnie w przypadku wiceministrów. Mając to na uwadze, apelujemy do posłów Sejmu RP o niepoddawanie się populistycznej presji i odrzucenie weta senackiego dotyczącego projektu ustawy podwyższającego wynagrodzenia osobom sprawującym funkcje publiczne, a następnie natychmiastową nowelizację aktu, eliminującą kilka zawartych w nim błędów. Przede wszystkim zwracamy uwagę na potrzebę jasnego powiązania wynagrodzeń polityków z przeciętnym wynagrodzeniem w gospodarce, wycofanie się z podwyżek subwencji dla partii politycznych oraz uchwalenie jeszcze większej podwyżki wynagrodzeń dla najważniejszych osób w państwie, tj. Prezydenta i Prezesa Rady Ministrów.

Nie ulega wątpliwości, że wszystkim nam **powinno zależeć na wysokiej jakości usług publicznych**. Jednym z podstawowych instrumentów pozwalających na osiągnięcie celów organizacji publicznych, czy prywatnych jest dysponowanie odpowiednimi, kompetentnymi kadrami, posiadającymi wiedzę, umiejętności oraz doświadczenie.

Niezależne dane rynkowe oraz opinie ekspertów, pokazują dwa zjawiska. Po pierwsze, występuje luka płacowa w zakresie wynagrodzeń wysokich urzędników publicznych w stosunku do wysokiej kadry menadżerskiej i eksperckiej w sektorze prywatnym. Po drugie, skala odpowiedzialności i waga podejmowanych decyzji, złożoność zadań, zakres kierowania, konieczne doświadczenie, wiedza, czy konieczność zapewnienia niezależności finansowej, sytuuje stanowiska wysokich urzędników w sektorze publicznym powyżej poziomu stanowisk najwyższych menadżerów i ekspertów w sektorze prywatnym. Reasumując, pomimo wyższej wagi stanowisk, **osoby zatrudnione w administracji publicznej zarabiają kilkakrotnie mniej aniżeli menadżerowie w dużych firmach**.

Powyzsze zjawisko prowadzi do **selekcji negatywnej kadr** szeroko pojętego sektora publicznego. Niski poziom wynagrodzeń dla pracowników sektora publicznego utrudnia utrzymywanie w tym sektorze,

w dłuższym okresie, osób wykazujących się odpowiednimi lub przewyższającymi oczekiwania kompetencjami. Biorąc pod uwagę powyższe, konieczne jest **zapewnienie takiego poziomu ich wynagrodzeń, które pozwoli utrzymać te osoby w pracy w administracji publicznej.**

Co więcej, obecna sytuacja prowadzi w istocie do zaburzenia naturalnego trójpodziału władzy, przez coraz częstsze zjawisko łączenia funkcji członków Rady Ministrów i sekretarzy stanu z mandatem poselskim. W ten sposób, uposażenie wynikające z pełnionej funkcji jest uzupełniane przez dietę poselską. Nie ulega wątpliwości, że nie jest to stan pożądany – podniesienie wynagrodzeń dla ministrów i wiceministrów pozwoliłoby na ograniczenie (jeśli nie całkowite wyeliminowanie) tej praktyki.

Równolegle, osoby pełniące wysokie funkcje publiczne z wyborów (tzw. elective officials) również powinni mieć utrzymany poziom wynagrodzeń, pozwalający zachować ich obecną, jak i przyszłą **niezależność finansową od podejmowanych w trakcie sprawowania władzy decyzji.** Pragniemy podkreślić, że kwota przeznaczona na podwyżki dla osób pełniących funkcje publiczne w państwie byłaby marginalna z punktu widzenia budżetu państwa. Jednocześnie, stanowiłaby inwestycję w jakość administracji.

Wprowadzone podwyżki poziomu wynagrodzeń, nie mogą jednak być jedynym narzędziem i skutkiem zmian. Reforma polityki płacowej w sektorze publicznym powinna być reformą całego systemu wynagradzania.

W ramach koniecznych zmian postulujemy, że należy:

- 1. Przywrócić poziom uposażenia poselskiego do wysokości sprzed jego obniżki z roku 2018;**
- 2. Podwyższyć wynagrodzenia osób wskazanych w projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w zakresie wynagradzania osób sprawujących funkcje publiczne oraz o zmianie ustawy o partiach politycznych (Druk 551) do poziomu uzależnionego wprost od wysokości przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce.**
- 3. Wprowadzić system nadzoru nad pieniędzmi wydawanymi w ramach publicznych budżetów i stworzenie instrumentów sprzyjających efektywności ich wydawania.**
- 4. Ograniczyć liczbę urzędników zarówno na wyższych stanowiskach, jak i szeregowych.**

W kontekście ostatniego postulatu, zauważa się niską efektywność działań w stosunku do skali zatrudnienia w administracji publicznej. Jest to zjawisko powszechne, występujące w każdym systemie demokratycznym. Podobnie jak rozrost biurokracji, który był zauważany już u zarania współczesnych systemów administracji publicznej. Biorąc pod uwagę powyższe, ZPP rekomenduje **znaczące ograniczenie**

etatyacji w polskim sektorze publicznym. Pierwszego przeglądu etatów należałoby dokonać po kryzysie COVID-19, a następnie przeprowadzać cyklicznie, np. co 4 lata. Jednocześnie, ZPP stoi na stanowisku, że wraz ze zmniejszeniem poziomu etatyacji, utrzymany powinien zostać budżet wynagrodzeń w sektorze publicznym, tak aby w ramach dysponowanych środków, można udzielić zwiększenia poziomu wynagrodzeń urzędnikom szeregowym utrzymanym w sektorze.

Jednocześnie, ZPP ocenia krytycznie w kontekście planów zwiększenia poziomu subwencji dla partii politycznych, które to rozwiązanie zostało ujęte w projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w zakresie wynagradzania osób sprawujących funkcje publiczne oraz o zmianie ustawy o partiach politycznych (Druk 551). Abstrahując od generalnych wątpliwości dotyczących zasadności finansowania partii politycznych z budżetu, środki którymi podmioty te dysponują w tej chwili wydają się całkowicie wystarczające.

Pragniemy zauważyć, że wśród krytyków planów podwyżek dla osób sprawujących funkcje publiczne pojawia się argument dotyczący niewłaściwego momentu wdrożenia zmiany (kryzys covid-19). Chcemy zaznaczyć, że **nigdy nie ma i nie będzie dobrego czasu na wprowadzenie zmian o proponowanym charakterze.** Gdy kilka lat temu władza przyznawała nagrody dla wysokich urzędników w gospodarce, populistyczne hasła dotyczące ograniczenia wysokości wynagrodzeń w sektorze publicznym były tak samo obecne w przestrzeni publicznej, jak i dziś.

Apelujemy o długookresową perspektywę myślenia decydentów o jakości administracji publicznej i nieuleganie populistycznym zapędom w tym zakresie.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak - Prezes, Marcin Nowacki - Wiceprezes

ul. Nowy Świat 33, 00-029 Warszawa, email/ biuro@zpp.net.pl, tel/ 22 826 08 31, www.zpp.net.pl